

Sosiaali- ja terveystieteen perustutkinnon työelämätoimikunnan tilannekuva v. 2025

TUTKINTOJEN, TUTKINNON OSIEN JA OSAAMISALOJEN SUORITUSMÄÄRÄT

TUTKINTOJEN MÄÄRÄT

Sosiaali- ja terveystieteen perustutkinto (PT):
9 495 kpl

TUTKINNON OSIEN MÄÄRÄT

Sosiaali- ja terveystieteen PT: 92 910 kpl

Yhteiset tutkinnon osat (YTO):

v. 2024 27 366 kpl
v. 2025 27 474 kpl

Paikalliset tutkinnon osat:

2 352 kpl

OSAAMISEN ARVIOINNIN ARVOSANAT AMMATILLISESSA KOULUTUKSESSA

Sosiaali- ja terveystieteen PT

Keskiarvo 3,9

Ammatillinen tutkinnon osa 4,2

Yhteinen tutkinnon osa 3,6

(kansallinen ka. 3,7)

Sosiaali- ja terveystieteen PT

Ikääntyvien hoidon ja kuntoutumisen osaamisala
3 306 kpl

Jalkojenhoidon osaamisala 1-4 kpl

Lasten ja nuorten kasvatuksen ja hoidon
osaamisala 1 554 kpl

Mielenterveys- ja päihdetyön osaamisala 813 kpl

Perustason ensihoidon osaamisala 339 kpl

Sairaanhoidon ja huolenpidon osaamisala 2 451
kpl

Suunhoidon osaamisala 210 kpl

Vammaistyön osaamisala 600 kpl

Ei tietoa 21 kpl

Tutkinnon määrien kehitys

- v. 2020: 8 252
- v. 2021: 7 706
- v. 2022: 7 689
- v. 2023: 8 749
- v. 2024: 9 093
- v. 2025: 9 495

Pohdinnat arvosanoista

- Ammatillinen tutkinnon osa 4,2 sama kuin viime vuonna. Keskiarvoa paremmalla mennään.
- Yhteisten tutkinnon osien keskiarvo 2025 on 3,6 sama kuin viime vuonna.
- Havainto on, että kaikissa perustutkinnon osissa on sama prosentuaalinen arvo 2025 kuin 2024.

TUTKINTOJEN, TUTKINNON OSIEN JA OSAAMISALOJEN SUORITUSMÄÄRÄT

Pohdinnat

Tutkintojen suoritusmäärät

- Vuonna 2025 koko perustutkinnon suoritti 9 495 opiskelijaa. Vuonna 2024 vastaava luku oli 9 093. Nousua edellisestä vuodesta 4,4%.
- Vuodesta 2022, jolloin perustutkinnon suorittaneita oli 2020-luvun vähiten, nousua on ollut 23,4 %.
- Vuonna 2023 alkanut nouseva trendi jatkuu edelleen hienoisena.

Tutkinnon osien ja osaamisalojen suoritusmäärät

- Ikääntyvien hoidon ja kuntoutuksen osaamisalan suorituksia on eniten (3 306). Suoritukset ovat nousseet viime vuodesta 7,4 %. Kahden vuoden takaisin suoritusmääriin on tullut lisää reilu kolmannes. Hoiva-avustajien koulutus selittää edelleen osan noususta.
- Sairaanhoidon ja huolenpito (2 451) on samoissa lukemissa kuin viime vuonna, jolloin laskua oli edelliseen vuoteen reilu kymmenesosa.
- Mielenterveys- ja päihdetyön (813) suoritusmäärät ovat nousseet. Viime vuonna suorituksissa oli laskua edelliseen vuoteen noin 13 %. Nyt ollaan palattu kaksi vuotta sitten vallinneeseen tasoon. Osaamisalan tarve kentältä on pantu merkille.

- Lasten ja nuorten kasvatuksen ja hoidon, perustason ensihoidon ja suunhoidon osaamisalat ovat pysyneet vakaina verrattuna viimeisiin vuosiin.
- Vammaistyön osaamisalan suoritukset (600) ovat laskeneet 16 % viime vuodesta, jolloin oli edelliseen vuoteen verrattuna merkittävä suoritusmäärien kasvu (22 %) verrattuna vuoteen 2023. Vammaistyön osaajien tarvetta on kentällä.
- Valinnaisista tutkinnon osista Asiakkaan toimintakyvyn vahvistaminen ja tukeminen (2 952 suoritusta) on valinnaisista tutkinnon osista kaikkein suurin. Tässä lienee syynä hoiva-avustajat, jotka usein valitsevat tämän tutkinnon osan.
- Eläköityminen tulee olemaan myös hoitoaloilla suurta, joten mietityttää, tuleeko jatkossa näkymään opinnoissa joillakin tutkinnon osilla nousu entisestään tai ainakin muutosta nykyiseen.

Sosiaali- ja terveysalan perustutkinnon työelämätoimikunnan tilannekuva v. 2025

TUTKINTOJEN JÄRJESTÄMINEN

Sosiaali- ja terveysalan PT:

JÄRJESTÄMISLUVAT:
49 kpl

AKTIIVISET JÄRJESTÄJÄT:
51 kpl

EI AKTIIVISET JÄRJESTÄJÄT:
0 kpl

Aktiivisia järjestäjiä on enemmän kuin järjestämisluvan omaavia, koska mukana on yksi hankintakoulutus sekä yksi ministeriön luvalla toimiva järjestäjä.

SUORITETTUIJEN TUTKINTOJEN KIELET

Sosiaali- ja terveysalan PT

Suomi 8 907
Ruotsi 285 kpl
Englanti 87 kpl

TUTKINTOJEN JÄRJESTÄMINEN

Pohdinnat

Kielellinen ja maantieteellinen kattavuus sekä suoritusten jakautuminen

- Yli 500 tutkintoa: 2 koulutuksen järjestäjää
- 400-500 tutkintoa: 1 koulutuksen järjestäjää
- 300-399 tutkintoa: 8 koulutuksen järjestäjää
- 200-299 tutkintoa: 6 koulutuksen järjestäjää
- 100-199 tutkintoa: 16 koulutuksen järjestäjää
- 50-99 tutkintoa: 10 koulutuksen järjestäjää
- Alle 50 tutkintoa 8 koulutuksen järjestäjää

Koulutuksen järjestäjäverkko on painottunut edelleen Etelä- ja Lounais-Suomeen, joissa on myös eniten väestöä. Kaksi suurinta on pääkaupunkiseudulla.

Ruotsinkielisiä tutkintoja toteutetaan 3,1 % osuudella ja englanninkielisiä 0,93 % osuudella. Ruotsinkielen osalta on havaittavissa laskua, kun taas englannin kielen osalta nousua.

Järjestämislupa englannin kielellä on kahdeksalla koulutuksen järjestäjällä, joista viisi on ollut aktiivisia vuonna 2025.

NÄYTTÖJEN TOTEUTUKSEN JA OSAAMISEN ARVIOINNIN LAATU

Osaamisen arviointi ja kaksikantaisuuden toteutuminen ammatillisissa tutkinnon osissa

Sosiaali- ja terveysalan PT
**Opettaja ja työelämän edustaja
(kaksikantaisuus) 94,0 %**
Ei tietoa 0,7 %

Pohdinnat kaksikantaisuuden toteutumisesta

- Verrattuna vuosiin 2023 ja 2024 kaksikantaisen arvioinnin osuus on lievästi laskusuuntainen.
- Esimerkiksi Hyvinvointiteknologian osalta arvioijana on ollut vain opettaja 25 %:ssa näytöistä. Tämä voi johtua siitä, että työelämästä ei vielä löydy osaavaa arvioijaa tähän tutkinnon osaan. Olisi kuitenkin syytä pohtia, voisiko arvioija olla muulta toimialalta, esim. ICT-puolelta.
- Ei tietoa osuuden määrä on laskenut vuoden 2024 1,5 %:sta 0,7 %:iin.
- Kaksi opettajaa, tieto puuttuu tai yksi/useampi opettaja suoritti arvioinnin 4,1 prosentissa. Vuonna 2024 luku oli 3,99 %.

NÄYTTÖJEN TOTEUTUKSEN JA OSAAMISEN ARVIOINNIN LAATU

Näyttöjen suorituspaikkojen jakautuminen ja palautteet

Sosiaali- ja terveysalan PT
Työpaikka 88,7 %
Oppilaitos 2,1 %
Työpaikka + oppilaitos 2,5 %
Ei tietoa 6,7 %

Palautekyselyt (Arviointiasteikko 1-5)

OPISKELIJAPALAUTTEEN
PÄÄTTÖKYSELY, NÄYTÖT

Sosiaali- ja terveysalan PT 4,6
(kansallinen keskiarvo 4,5)

TYÖPAIKKAOHJAAJAPALAUTE

Sosiaali- ja terveysalan PT 4,1
(kansallinen keskiarvo 4,2)

TYÖPAIKKAPALAUTE

Sosiaali- ja terveysalan PT 4,2
(kansallinen keskiarvo 4,2)

Pohdinnat suorituspaikkojen jakautumisesta

- Näyttöjen suoritukset ovat toteutuneet vuonna 2025 ensisijaisesti työpaikoilla, mutta oppilaitossuoritusten määrä on noussut edelliseen vuoteen verrattuna (1,5 %->2,1 %). Voisiko luku kertoa oppilaitosten haasteista saada näyttöpaikkoja järjestymään tai opiskelijoiden henkilökohtaisista haasteista, joiden vuoksi oppilaitokset ovat tehneet erityisjärjestelyitä näytön mahdollistamiseksi?
- Sosiaali- ja terveysalan perustutkinnon näytöt on pystytty aina järjestämään ensisijaisesti työpaikoilla.

Pohdinnat suorituspaikkojen jakautumisesta

- Vierailukäyntien perusteella osaaminen osoitetaan oppilaitoksella, jos tutkinnon osassa vaadittavaa ammattitaitoa ei voida kokonaan tai osittain osoittaa näytössä esim. työtehtävien perusteella tai jos työpaikalla ei ole tarvittavia laitteita, esim. suoninäytteenotto, EKG-rekisteröinti. Näyttöjen suorituspaikkojen skaalan laajentuessa perinteisten hoivakotien ulkopuolelle voi tarve oppilaitosnäyttöihin olla lisääntymässä jatkossakin.
- Näyttöjä täydennetään tarvittaessa suullisesti ja kirjallisten töiden avulla oppilaitoksissa ja työpaikoilla. Vierailukäynneiltä saadun tiedon mukaan esimerkiksi lääkeosaamisen matemaattisia osia voidaan tarvittaessa näyttää oppilaitoksissa. Lisäksi hyödynnettiin esimerkiksi oppilaitoksen näytteenottoklinikkaa.
- Vierailukäyntiraporttien mukaan yhteistyö on tiivistä ja aktiivista.

NÄYTTÖJEN TOTEUTUKSEN JA OSAAMISEN ARVIOINNIN LAATU

Palautteet

Pohdinnat

Opiskelijapalaute

- Opiskelijat ovat pääsääntöisesti tyytyväisiä. Päättökyselyyn vastasi 6 560 sosiaali- ja terveysalan perustutkinto-opiskelijaa. Opiskelijat olivat pääsääntöisesti tyytyväisiä saamaansa koulutukseen keskiarvo on noussut hieman (ka 4,4 -> 4,5) Pitää kuitenkin selvittää tarkemmin, mitkä asiat aiheuttivat tyytymättömyyttä ja kohdentaa kehittämistoimenpiteitä niihin. Opiskelijat kuvaavat muissa yhteyksissä mm., että eivät saa oppilaitoksesta riittävästi valmiuksia käytännön taitojen osaamiseen.
- Parhaiten useimpien opiskelijoiden mukaan toteutuivat näyttöjen suunnittelu (ka 4,7) ja osaamisen arviointi arviointikriteerien mukaisesti (ka 4,6), myös työtehtävät vastasivat todellisia työelämän työtehtäviä (ka 4,7). Lisäksi opiskelijat kokivat arvioijat ammattitaitoisiksi ja asiantunteviksi (ka 4,5). Opiskelijat kokivat opiskeluympäristönsä turvalliseksi (ka 4,5). On hyvä, että useat opiskelijat kokevat opiskeluympäristöt turvalliseksi, asiaan tulee kuitenkin kiinnittää jatkuvasti huomiota ja parantaa turvallisuutta sekä kehittää käytäntöjä, jotka lisäävät opiskelijoiden turvallisuudentunnetta niin oppilaitoksissa kuin työpaikoilla.

Työpaikkaohjaajapalaute

- Valtaosa oli tyytyväisiä oppilaitoksien toimintaan järjestää työelämässä oppimista. Kansallinen keskiarvo oli kuitenkin laskenut hieman. Vaikka keskiarvo on edelleen erinomainen, suuntaus on huolestuttava, koska tiedossa on, että työpaikkaohjaajat ovat erittäin kuormittuneita ja saavat usein varsin vähän resursseja opiskelijoiden ohjaukseen. Näyttöjen toteutus yhteistyössä oppilaitoksen kanssa toteutui erinomaisesti (ka 4,3). Sen sijaan heikoimmin toteutui työpaikkaohjaajien mielestä perehdytys tutkinnon perusteiden kestävän kehityksen ja vastuullisuuden kysymyksiin (ka 3,8) ja tiedon varmistaminen työpaikkaohjaajalta HOKSaan kirjatusta tavoitteista. Vaikka keskiarvot ovat edelleen hyväksyttävän rajoissa em. seikkoihin on syytä tulevaisuudessa kiinnittää huomiota kehitettäessä koulutuksen laatua.

Työpaikkapalaute

- Työpaikat olivat tyytyväisiä oppilaitoksien toimintaan järjestää työelämässä oppimista. Yhteistyöstä ja käytännön asioiden järjestelyistä arvioinnit ovat erityisen hyviä. Työpaikat myös suosittelevat oppilaitosta ja rekrytoisivat mielellään yhteistyöoppilaitoksista valmistuneita (ka 4,5). Opettajien mahdollinen resurssien vähentyminen ei näyttäisi heijastuneen työpaikoille näiden tulosten perusteella.
- Edelleen työpaikoilla on kokemusta, että oppilaitokset eivät tarjoa riittävästi työpaikoille mahdollisuutta ennakoida työpaikkansa osaamistarpeita ja kehittää toimintaa. Tässä kysymyksessä on heikoimmat arvioinnit (ka 3.7). Voisiko tässä olla kyse tiedottamisesta esim. uusien tutkinnon osien ja niiden sisältöjen osalta?

Sosiaali- ja terveysalan perustutkinnon työelämätoimikunnan tilannekuva v. 2025

NÄYTTÖJEN TOTEUTUKSEN JA OSAAMISEN ARVIOINNIN LAATU

Pohdinnat

TUTKINTOJEN PERUSTEIDEN JA TUTKINTORAKENTEEN TOIMIVUUS

Pohdinnat

Oppilaitoksessa järjestettävät näytöt

- Vierailukäyntiraporttien perusteella näytöt tapahtuvat pääsääntöisesti työpaikoilla. Mikäli joitain asioita näytöstä ei voitu toteuttaa työpaikoilla, ne käytiin keskusteluilla tms. täydentäen, kuten esimerkiksi; saattohoito ja yhteydenotto- ja ilmoitusvelvollisuus.
- Mikäli osaamista ei voitu järjestää yhdessä työpaikan näyttöympäristössä, voitiin näyttö toteuttaa kahdessa eri työyhteisössä tai työpaikalla.
- Oppilaitoksissa toteutettiin osaamisen osoittaminen esim. EKG:n, kipsauksen ja elvytyksen osalta.

Koulutuksen järjestäjien kehittämiskohteet

- Näyttöjen pituus on lyhentynyt aiemmasta.
- Aikuisopiskelijoiden osaamisen parempi huomiointi, erityisesti YTO- opinnoissa. Henkilökohtaistaminen näkyisi näin enemmän.
- Hoksin kirjaukset eivät palvelleet aina opiskelijoita.

Muut huomiot

- Työelämätoimikunta sai käsiteltäväksi 4 oikaisupyyntöä, jossa kahdessa työelämätoimikunta määräsi järjestämään uuden arvioinnin. Jatkossa koulutuksen järjestäjiä muistutetaan siitä, että opiskelijan valmiudet osaamisen osoittamiseen tulee varmistaa ennen näyttöä.

Sosiaali- ja terveysalan PT

Vuonna 2025 mielenterveys- ja päihdetyön osaamisalaa toteutettiin siten, että osaamisalassa oli vain yksi näyttö. Kenttä on laaja, mielenterveystyö ja päihdetyö ovat toisistaan erillään myös kentällä. Yksi näyttö jätti toisen osion vähemmälle huomiolle.

Ammatillisen koulutuksen rahoituksen muutosten myötä ammatti- ja erikoisammattitutkintojen tarjonta on vähentynyt. Kokonaisten tutkintojen sijasta suoritetaan enemmän tutkinnon osia.

Sosiaali- ja terveysalan perustutkinnon työelämätoimikunnan tilannekuva v. 2025

LÄHTEET

Taustaa

Työelämätoimikunta on laatinut tilannekuvan toimialansa tutkintojen näyttöjen toteutuksen ja osaamisen arvioinnin laadusta.

Työelämätoimikuntien tehtäviin kuuluu tuottaa vuosittain tietoa ammatillisen koulutuksen näyttöjen toteutuksen ja osaamisen arvioinnin laadusta omalla toimialallaan (Valtioneuvoston asetus ammatillisesta koulutuksesta 673/2017).

Työelämätoimikunnan käyttämiä lähteitä

Työelämätoimikunnalla on ollut käytössään Opetushallinnon tilastopalvelu www.vipunen.fi. Määrälliset tiedot (järjestämisluvat, suoritustiedot ja palautetiedot ym.) on poimittu tammikuussa 2026, jonka jälkeen tulleita päivityksiä Vipuseen ei ole päivitetty tilannekuvaan.

Siirtymäajalla olevat tutkinnot eivät sisälly määrällisiin tietoihin. Koulutuksen järjestäjien järjestämisluvissa koulutuksen järjestäjien aktiivisuus määritellään sillä, onko koulutuksen järjestäjältä kirjautunut tutkintojen tai tutkinnon osien suorituksia vuonna 2025.

Vipusen raporttiselosteesta: Tietosuojausvuoksi henkilöltä koskevat lukumäärät 1-4 näytetään arvona "1-4" ja neljää suuremmat lukumäärät pyöristetään lähimpään kolmella jaolliseen lukuun. Keskiarvot lasketaan suojatuilla lukumäärillä.

Tilannekuvaan sisältyvät palautekeskiarvot on poimittu maaliskuussa 2026.

Lähdemateriaalina tilannekuvan pohdinnoissa on ollut esimerkiksi työelämätoimikunnan vierailukäyntiraportit, mahdolliset lausunnot tutkinnon perusteiden luonnoksista sekä mahdolliset opiskelijoiden tekemät osaamisen arvioinnin oikaisupyynnot. Lisäksi pohdintoja on voitu täydentää työelämätoimikunnan jäsenten omilla havainnoilla.

Työelämätoimikunnan tilannekuvat

Työelämätoimikuntien sivusto ja aikaisempien vuosien tilannetiedot ja -kuvat löytyvät Opetushallituksen [www-sivustolla](http://www.opetushallitus.fi):
<https://www.oph.fi/fi/koulutus-ja-tutkinnot/ammattillinen-koulutus/tyoelamatoimikunnat>

Lisätietoja

Työelämätoimikuntien sihteeristö, tyoelamatoimikunnat@oph.fi

Työelämätoimikunnat
Arbetslivskommissioner

OPETUSHALLITUS
UTBILDNINGSTYRELSEN